

Velja v Ljubljani:

celo leto . . . K 56—
pol leta . . . " 28—
tri leta . . . " 14—
na mesec . . . " 5—

Velja po pošti:

celo leto naprej K 60—
pol leta . . . " 30—
tri leta . . . " 15—
na mesec . . . " 5-50

Jugoslavija

Na pismene naročbe brez pošiljatve denarja se ne moremo ozirati.

Naročniki naj pošiljajo naročnino po nakaznici.

Oglasi se računajo po porabljenem prostoru in sicer 1 mm visok ter 63 mm širok prostor za enkrat 30 vln., za večkrat popust.

Uredništvo je na Starem trgu št. 19. Telefon št. 880. Upravištvu je na Marijinem trgu št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj pri-
loži za odgovor dopisnica ali znamka. — Dopisi
naj se frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo.

Francoska misija v Mariboru. — Rekonstrukcija kabineta.
Amerikanci zapustijo mirovno konferenco. — Tatinska družba v Mariboru.
Polkovnik Pribičević o jugoslovanskem kmetu. — Zakaj je bil Radić aretiran.

Italijanska blamaža.

Geneve, 1. aprila. (Pos. por.) V francoskih političnih krogih je vzbu-
dila brezlična brzojavka o uspehu
ententne preiskovalne komisije v Ljub-
ljani, veliko nezadovoljnost in napravila
najslabši vtis na vodilne politike,
ki so se svoječasnno potegovali za
Italijane glede ljubljanskega in za-
loškega incidenta. Švicarski politični
krogi smatrajo negativen uspeh ko-
misije za eno največjih blamaž Ita-
lijanske imperijalistične politike.

Italijani zapustili Maribor.

Maribor, 1. aprila. (Izv. por.) Italijanska misija v Mariboru je danes
zapustila Maribor. Morala je zapustiti
naše mesto vsled sklepa mednarodne
komisije v Ljubljani. V nedeljo jim je
prinesel angleški častnik poziv, da
morajo v 24 urah zapustiti mesto.

Italijanska misija se je ves čas
svojega bivanja v Mariboru ponašala
zelo izizivalno za Slovence. Občevala
je le v družbi najhujših Nemcev ter
nabirala podatke proti nam. Slovenci
za njimi ne bomo jokali.

Francoska misija v Mariboru.

Maribor, 1. apr. (Izv. por.) Sem
je dospela francoska misija, pod vod-
stvom kapetana dr. Revedy-ja. Zdi se,
da ostane stalno v Mariboru.

Potrnost mariborskih Nemcev.

Maribor, 1. apr. (Izv. por.) V
zadnjem času je bil tukajšnjim Nem-
cem zopet močno zrastle greben. Po-
vod za to jim je dala prisotnost ita-
lijanske misije v Mariboru in medna-
rodna preiskovalna misija v Ljubljani.

Zato ni čudno, da jim je vedno
bolj rastel apetit. Najprej se niso več
zadovoljili z Dravo kot mejo, marveč
so potegnili mejo že do Pragerskega.

Po najnovejših vesteh pa so potegnili
mejo že do Celja. — Tako bi bil ta
apetit rastel dalje in da je italijanska
misija ostala še par dni v Mariboru,
bi bili Nemci gotovo že potegnili mejo
do Zidanega mosta! Seda pa so kar
naenkrat splavale vse te lepe nade
po vodi. Umeje se zato, da je zavla-
dala med Nemci velika poparjenost.

To jih pa seveda še ni spame-
tovalo. K večjemu se bodo zaenkrat
zopet zadovoljili z Dravo kot mejo,
dokler ne pride iz Pariza zopet kaka
nova senzacionalna vest, ki jim da
novega poguma, da potegnijo črto
zopet do Pragerskega itd. No, dolgo
ta igra vsekako ne bo več trajala in
stresnili se bodo tudi mariborski
Nemci.

Reforma gimnazij.

Splošna sodba vseh, ki so dovr-
šili ali sploh obiskovali gimnazijo, je,
da so humanistične gimnazije strašno
nepraktične. Mladi ljudje se učijo
toliko nepotrebnih stvari, ki imajo
kvečjemu ta pomen, da jih pozneje
brez škode zopet pozabijo, a v mnogih
za življenje najpotrebnejših rečeh je
absolvent gimnazije največji ignorant,
nevednež. Ne po svoji krivdi, kriva je
gimnazija. Blagor mu, kdor je našel
v času svojih gimnazijskih študij člo-
veka, ki ga je navajal k privatnemu
študiju, in mu bil svetovalec in vo-
ditelj.

Kako bridko človek pozneje ob-
žaluje, kako se jezi nad nepraktično
šolo, da je zamudil toliko dragega
časa, da mu je gimnazija obtežila spo-
min s toliko brezpomembnim balastom
in mu dala tako malo za življenje ko-
ristnega in potrebnega znanja. Da,
protestirati bi morali vsi učenci gim-
nazij, da se jih pita s takim neprak-

tičnim ukom, da se jim uropa toliko
dragega časa, v katerem bi se lahko
toliko lepega, koristnega in potreb-
nega naučili, da zabijejo in zapravijo
pri neplodnem študiju toliko mladost-
nih ur, mesecev in let, ki se ne vr-
nejo nikdar več, protestirati bi morali
starši, da se tako slabo rentira njihov
denar, s katerim vzdržujejo svoje
sinove.

Nisem še naletel na človeka, ki
bi bil drugače sodil o naših gimna-
zijah. "To vsakdo čuti — namreč kako
pomankljive so te vrste šole — a
malokdo hoče to očitno povedati ali
zapisati", mi je nekdo dejal. Z dru-
gim sva se čudila dejstvu, da je imela
Kranjska do pred kratkim same hu-
manistične gimnazije, ko je imela v
istem času celo manj obljubena Ko-
roška poleg dveh humanističnih dve
dobro obiskani realni gimnaziji. Prišla
sva do zaključka, da se je to zgodilo
zato, ker so humanistične najbolj ne-
dolge in neškodljive, z drugo besedo:
ker so najbolj nepraktične in
najmanj koristne.

Celo pisatelj knjige „Vzori in
boji“, tako navdušen za gimnazijo in
za klasične jezike, piše: „Ne čudite
se, če se mi neki gnev vzbuja
v srcu nad tem suhoparnem
učenjem po gimnaziji, ki rodi
človeku tako malo sadu za
praktično življenje.“ (S. 336).

Premalo se gleda na to, da bi se
učenci res kaj koristnega naučili za
življenje, da bi res kaj znali, da bi
naučeno v resnici razumeli in mogli
v življenju uporabiti. Preveč važnosti
se polaga na to, da se učenci uče s
spominom, na pamet, mesto bi se
učili s premislekom, z razumom. Pre-
več se še uganja tako imenovana
„Schulfuchserie“, kako bo učitelj u-

čenca ujel, mesto bi gledal na to, če
učenec res v splošnem snov obvlada,
mesto bi vprašal, če učenci tudi vse
razumejo, kar se učijo, mesto bi apli-
ciral na življenje.

Kako malo praktično se poučuje
matematika ali zgodovina, ki bi bila
lahko tolikega vzgojnega pomena za
spoznavanje življenja in človeštva.
Kako suhoparno se večkrat poučuje
zemljepisje ali literarna zgodovina.
Kako za življenje neporabno se pou-
čuje naravoslovna veda. Pri pouku o
ustroju človeškega telesa se navadno
izpuste celo tiste skromne pripombe
v učnih knjigah, ki se nanašajo na
zdravje, higijeno. Zdi se, kakor
bi se pri vsem pouku strogo pazilo,
da bi se učenci naučili kar moč malo
za življenje koristnega in uporabnega.
Učimo se za šolo, a ne za življenje.

V mnogočem je pogrešen način
poučevanja, pogrešena pa je tudi
izbira snovi, ki se poučuje.

Že imenovana knjiga „Vzori in
boji“ pravi na strani 406, da je na-
loga gimnazije, da „navduši mladino
za pravo, dobro in lepo in ji vcepi
mržnjo do vsega, kar je grdo in podlo;
da jo vadi zatajevanja samega sebe;
da zatira v njej začetke pregrehe; da
vzgoji iz nje neizprosne značaje“. To
so lepe besede in res je naloga šole
sploh ne samo srednje, da oblaži člo-
vekovo srce, mu vzgoji voljo in značaj.
Pedagog Foerster, ki mu je kultura
srca in vzgoja volje važnejša kot ob-
sežno znanje, piše: „Celo če bi ne
šola bila nič drugega kakor zaved za
pripravo na poklic, bi morala sprejeti
v svoj učni načrt vzgojo značaja in
etični pouk, kajti brez števila ljudi v
svojem življenjskem poklicu propade
ali zaostane, ne ker jim manjka znanja
in spretnosti, marveč ker jim manjka

VLADIMIR LEVSTIK.

60. nadaljevanje.

Višnjeva repatica.

»Nu da,« je skromno zategnil grof, primerjaje
vrtinco k njenim lasem. »Dovolite, gospod Križaj —
naj ostane pri svoji sestrici.«

Ali preden je utegnil suplent pokimati, je Vida
ušla, vsa temna od sramežljive rdečice.

»V zemljo bi se udrla z njegovo rožo na glavi,«
je pihnila varihu, ko je pridiral za njo. »In Nina
bi mi izpraskala oči! In sploh, Milan, nobenih rož
ne maram razen tvojih,« je dodala z jasnim pogledom.
»Če bi vedel, kako lepo se je razcvela sinočnja; ko
sem jo davi pogledala, se mi je zdelo, da slišim
tebe, ki mi voščiš dobro jutro.«

»Pokažem ti dobro jutro!« je zarohnel humanist,
ki je bil gnevno planil za hčerjo. »Takole ubogaš
očetovo voljo? Niti majčkenega veselja mi nočeš
storiti? Le čakaj, izbijem ti tvoje plebejske manire!«
Že ga je srbela dlan; toda spomnil se je »sto-
letij časti in viteštva« ter grofa, ki ga je bil pustil
za hrbtnom. Brezupno je mahnil z roko in krenil
nazaj.

»Kaj delata vidva tu?« je nahnul gredoč Rovana
in Rožmarina. »Kamorkoli se obrne človek, se spotakne
ob vaju; in neostrižena se mi klatita po veselici,
gens barbara et inculta... Marš izpod nog, domov,
in knjige v roko!«

Rovan je hinavsko povsobil glavo; ko pa je zdiral
profesor dalje, je prav zgovorno izprožil nogo za njim.

»Tak kupi zdaj rožo, plašljivec!« je dregnil
Rožmarina. »Usti se in tuli za njo, in srčni as je po-
tegnil, pa bi se najrajši skril, ko mu cvete prilika;
nu vidiš, že spet sta izginila!«

Grofa Pohlin ni dobil; upanje, da zaloti Doro
na samem, in nalezljiva zvezdavost množice sta gnali
našega tujca naprej. V drenjavi pred cvičkarijo je
srečal gospo Ano z Bilbanom, katerega mu je bil
humanist nedavno predstavil. V skrbah ga je vpra-
šala, ali je videl hčer; povest o neuspehu z rožo ji
je izvalila rahel smehljaj zadovoljstva.

»Srečen par bosta s Križajem,« je namignil grof
prikupljivo. »Zavidal bi mu, da ni tako dober, sim-
patičen fant.«

»Potemtakem ne špekulira nanjo?« si je rekla
Pohlinka, gledaje mu pazno v obraz. »Nu, saj sem
znala, da Peter nori... Križaj vam ugaja?« je povzela
nezaupno.

»Od dne do dne mi je ljubši, kako zabavno
uči! Včeraj mi je naložil Prešernovo pesem: 'Me
poštene smo Kranjice, vsak sleparček ni za nas',«
je deklamiral grof z nedolžnim obrazom in nekam
dobro izreko. »Čudno, kolikorkrat ponovim, Kranjice,
se spomnim gospodično Vido; asociacija idej, kaj ne,
gospod profesor? Da, tudi o vas sva govorila, o vaši
razpravi... Sijajna misel, in ne brez duhovite ironije,
se mi vidi; jako me bo zanimalo brati.«

»Posebna čast,« je izjavil steničar s hndobno
globokim poklonom, vihaje košate brke. »In če vam
jo kar posvetim, gospod grof?«

»Izvrstno, hahaha!« se je razveselil magnat enako
tajinstveno. »A jaz vam postrežem s prispevki; veste,
nabral sem jih širom sveta... Morda bi opisal to
stvar še bolje od vas — kaj staviva?«

»Ne stavim, ker prav nič ne dvomim!« je rekel
Bilban s hladno resnobo.

Pogledala sta si v oči, nato je grof iztegnil roko,
in naravoslovec jo je stisnil hrez hlimbe; še tisto
popoldne je trobil Pohlinu:

»Mož je talent in značaj: vi revčki ne slutite,
kakšno ternost ste zadeli... Nič manj prida ga ni od
tvojih junakov iz rimske republike!«

Da misli pri tem na Katilino, mu ni povedal...

Veslost množice je prehajala v hrup in krik,
petje v glasove zverinjaka in ples na odru v pehanje;
tako se je spuščal dan k obzorju. Grof ki je bil med-
tem že trikrat v humanistovih in dvakrat v Smuč-
klasovih krempjih, pa je vedno srečno ušel, se je
moral hip za hipom ogibati pijancev: ta je rajal s
štefanom v roki, oni je objemal tuje ljudi, v tretjem
je vrela bojovita kri starih Slovanov. Improvizirani
zbori okrog vinaren so rjuli samo še narodne himne,
advokatje so se bratili s preprostimi rokodelci, in
naše vrle dame so znale spet slovensko; z eno besedo,
bil je narobe svet.

(Dalje.)

najprvotnejše modrosti, kako postopati z ljudmi, ker jim manjka najnavadnejše zmožnosti, da bi imeli v oblasti sami sebe, ali ker jih ni nihče pravočasno opozoril na usodne navade, ali slednjič ker ne znajo presojati daljekosežnosti posledic raznih stvari". (Jugendlehre)

Od gimnazije se pričakuje in zahteva, da nauči mlade ljudi logično misliti, da znajo pravilno in gladko izražati svoje misli, da jim utrdi voljo in oplemeniti srce, da jim oplodi domišljijo z vsem lepim — a kdor je bil na gimnaziji, ve, kako malo tega nam nudi današnja gimnazija. Krepke volje in plemenitosti srca že zato ne more dati, ker se z vzgojo značaja sploh ne peča. Vzgoja volje in srca ji je deveta briga.

Trdi se o humanistični gimnaziji, da nudi mladini dragocen nraven dobiček, „ko se mladina ob študiju starodavnosti uči, kako krivdi sledi kazni, ko spozna grozoto vojske, politične nesloge, anarhistične demagogije, ko se ji stavijo pred oči zlati sadovi miru, poslušnosti zakonom in državljanske sloge" (Stimmen der Zeit 1916). To so lepe besede, a prazne. Učili smo se klasičnih jezikov, a kaj imamo od tega? Veliko bridkih ur, ko so nas mučili z grškimi avristi in latinsko sintakso, a v starodavno kulturo niti malo nismo prodrl, kaj šele si od nje oplojili duha, srce, domišljijo in kakor se že glase lepe fraze. Vključ velikemu trudu s klasičnimi jezikoma je ostala starodavna kultura na nas skoro brez vsakega upliva, lahko bi jo bili spoznali z veliko manjšim trudom in dosti večjim uspehom na podlagi dobrih prevodov starih klasikov in s pametnim študijem stare kulturne zgodovine. Učenje starih, že davno mrtvih jezikov pa je nepotrebo. Mari bi se bili učili modernih jezikov, saj vidimo, kakšni reveži smo, če nas obišče kak francoski general ali angleški kardinal. Mi ne razumemo njega i on nas ne. In če bomo šli po svetu, ali stopili v trgovske stike s tujimi narodi, ali se bomo mari s Francozi, Angleži, Amerikanci, Čehi, Rusi, Poljaki, Lah! sporazumeli na podlagi latinščine in grščine?

Sicer pa je osemletni pouk v latinščini in šestletni v grščini tako zelo uspešen, da človek ob izstopu iz gimnazije ne ume latinske ali grške knjige, če nima poleg vseh mogočih prestav, slovarjev in komentarjev. Komi Schliemann, poznejši slavn raziskovalec trojanskih razvalin, pa se je temeljito naučil v govoru in pisavi francoskega in angleškega jezika vsakega v šestih mesecih, potem pa druge jezike vsakega v šestih tednih, neizključivši ruščino, ki za Nemca gotovo ni bila lahka.

What's the use of Latin — čemu nam bo latinščina, vprašuje praktični Amerikanec. Mi še bolj upravičeno lahko vprašamo: kaj rabimo grščino? Kdor jo rabi, naj se je sam uči. Pouka v latinščini, če že mora biti, pa bi bilo štiri leta čez glavo dosti. Seveda malo bolj moderno bi se moralo poučevati kakor do zdaj. Lahko trdimo, da zna otrok, ki je hodil dve leti v utrakvistično ljudsko šolo, bolje nemški govoriti kakor gimnazijalec latinsko po osmih letih. Ne zagovarjamo ponemčevalne šole, a primera kaže samo starokopitno, malouspešno metodo, kako se poučujejo jeziki na gimnaziji. — Kdor jezik potrebuje, se ga hitro za silo nauči. V bogoslovju se hebrejščina poučuje eno leto po dve uri na teden, in se v drugi polovici leta že sv. pismo bere v hebrejskem izvirniku. Če bi se grščina ne poučevala že na gimnaziji, bi se bogoslovci lahko v istem času (v enem letu) za silo naučili grščine, da bi mogli brati novi testament v izvirniku, če to smatrajo za potrebno. Kdor pa bi zagovarjal grščino na gimnaziji za to, ker se rabi v teologiji, bi moral zagovarjati tudi hebrejščino, arabščino, sirščino. Grščina bi torej morala iz naših gimnazij izginiti, latinščina pa se temeljito omejiti.

Gibčni in praktični Japonci so z malimi spremembami sprejeli evropsko gimnazijo. Le klasičnih jezikov niso prevzeli, ampak se uče namesto

grščine kitajsko, mesto latinščine pa angleško in nemško. Pri nas pa mladina vbija celih 6, oziroma 8 let čas in energijo z mrtvo grščino in latinščino, in v srečo si moramo šteti, da niso še upeljali v naše gimnazije že davno izumrli jeziki starega Egipta in Prednje Azije.

Kdor bi zagovarjal pouk starih klasičnih jezikov, ker je mnogo mednarodnih izrazov vzeti iz grškega in latinskega jezika, bi iz istega razloga moral zagovarjati pouk raznih modernih jezikov, zlasti francoščine. Sicer pa je mnogo mednarodnih izrazov vzeti iz klasičnih jezikov, katerih pomen smo spoznali od drugod, ne za to, ker smo se učili grščino in latinščino, oziroma katerih ne razumemo kljub temu, da smo se učili ta dva jezika. Sicer pa če bi bili ti ozir. merodajni, bi morali upeljati grščino in latinščino tudi na učiteljska in druge srednje šole.

Vključ vsej lepoti staroklasičnega slovtva ne ostane torej nič drugega, kakor da se na naših gimnazijah odpravi, ozir. temeljito omeji poučevanje starih jezikov, kajti mladina ima pri razmerah, kakor dejansko obstojijo, tako bore malo od starih klasičnih jezikov, da se res ne izplača veliki trud in še večja izguba časa, ki se porabi pri tem študiju. Vse ostane samo na površju, do jedra se ne prodre, skoro polovica časa se izgubi samo z gramatiko, ko je vendar jezik sam samo sredstvo do cilja, a uspehi so celo samo v jezikovnem oziru nad vse skromni, bistvo klasične kulture pa nam v splošnem sploh ostane tuje, s sedmimi pečati zapečateni knjiga. Trudili smo se s Ciceronom, Demostenom, Platonom, a prepričan sem, če bi jih bili brali v dobrem prevodu, bi bilo dosti več uspeha, bi jih dosti bolj razumeli, bi prebrali veliko več, bi imeli veliko večjo korist od njih, a truda in časa bi nas stalo mnogo manj. Torej: ad quid perditio haec — čemu ta malokoristna potrat časa, truda in denarja? — Naše gimnazije nas vzgajajo tako, da nimamo pravega razumevanja za dejanske razmere, za realno življenje. Ali ni karakteristično, da je neki akademično izobražen mož dejal, ko je slišal, da je abiturient šel na eksportno akademijo: Za domovino je izgubljen! Ker se je posvetil malo bolj realnemu poklicu, je pa za domovino izgubljen! Neverjetno, pa resnično!

Pred nedavnim je pisal neki list: „Mišljenje našega razumnštva ni nikakor še uravnano na narodnogospodarske naloge in probleme, ki so v našem času pri vseh zrelih narodih v ospredju javnega življenja. Njih izobrazba je humanistična, njih mišljenje literarno, in zategadelj nesposobno za boj proti gospodarskemu imperikalizmu naših sovražnikov. Ako bi se bil boj za našo osamosvojitev z literarnimi pesmimi in blagovzvenečimi govori, bi bili mi prav gotovo kos vsemu svetu. Postavili bi se lahko s smehom na ustih po robu povodnji protivnikov. Temu pa v istini ni tako. Stvari, ki se zdijo našemu človeku prozaične, akademično izobraženemu inteligentu nevedne razmišljanja, so v naši dobi kapitalizma za vsak narod tako važne, da odvisi od njih vse. Od plodovitega poljedelca, dobro urejene živinoreje, strokovno upravljanih gozdov, od povzdiga naše lesne trgovine in obrti, od spretnega in popolnega izrabljanja naših vodnih sil, naših rudnin in od povzdiga našega gospodarskega prometa vobče, je odvisna ne le naša materialna kultura, temveč tudi duševni in umetniški razvitek našega ljudstva. Brez teh bajnih sredstev ne pridemo nikamor. Politični vpliv in politična svoboda vseh zrelih narodov se opira brez izjeme na krepko in solidno gospodarsko življenje". (Zora 1918/19).

Tako je! Mi, „akademično izobraženi" imamo malo ali nobenega smisla za te „prozaične" reči. In vendar je od tega odvisen ne le naš napredek, ampak sploh naš obstoj.

Da je temu tako, so krive naše šole, v prvi vrsti naše humanistične gimnazije. — Zato zahtevamo: reformo gimnazij!

Op. ur. Ker se strinjamo s temeljno mislijo članka, smo ga priobčili v celoti, da siračno vsega ne moremo podpisati.

Obtožujemo!

„Narodna politika" piše pod tem naslovom:

Komisija za odgovornost vojne je dvignila proti Nemčiji obtožbo s 30 točkami, mi pa pozivljamo pred isto sodnijo Italijo vsled 10 izmed onih 30 točk in sicer:

3. Zlostavljanje civilnega prebivalstva.
 4. Izstradanje civilnega prebivalstva.
 7. Deportacija civilnega prebivalstva.
 8. Interniranje civilnega prebivalstva na nečloveški način.
 10. Uzurpiranje oblasti za čas okupacije.
 12. Plenjenje.
 13. Konfiniranje premoženja.
 15. Razvrednotenje papirnatega denarja.
 17. Uničevanje lastnine.
 24. grdo postopanje z vojnimi ujetniki.
 29. Zloraba, ako so bele zastave, tedaj prepričevanje, da prihajajo kot prijatelji.
- Poleg tega jih obdolžujemo še vsled sledečih zločinov:
- a) motenje božje službe;
 - b) prepoved božje službe;
 - c) izgon duhovnikov in učiteljev;
 - d) prepoved naravnega pouka v šoli;
 - e) zapiranje šol;
 - f) primoranje duhovnikov in učiteljev, da se poslužijo v cerkvi in šoli tujega ne pa prirodnega in zakonitega materinskega jezika;
 - g) prepoved mirnemu prebivalstvu, govoriti v svojem jeziku;
 - h) primoranje sodnikov, da rabijo pri razpravah protizakonito drugi, ne pa jezik ljudstva;
 - i) konfiskacija živil, namenjenih stradajočim krajem.

Žalostno je, da so zarotili in internirali ter zlostavljali one, ki so se kot jugoslovanski legijonarji borili za entento.

Žalostno je dalje, da so po premirju zarobili čete, ki so se mirno umikale. Žalostno je, da so prišli v okupirane kraje v imenu entente, ali zdaj postopajo v mnogih ozirih hujše nego Nemci, kot sovražniki.

Žalostno je postopanje že radi tega, ker ono ni sledilo iz samovolje besnega in narodovega čustva, ampak vsled naredb italijanske vlade.

Popolnoma opravičeno je, da obtožijo in obsodijo odgovorne Nemce, tembolj opravičena je naša obtožba, ker so gornje zločine zagrešili Italijani kot namišljeni prijatelji med povsem mirnim prebivalstvom in se ne dajo opravičiti z nikakimi vojaškimi potrebami.

Mikolji.

Polkovnik Milan Pribičević o jugoslovanskem kmetu.

Polkovnik Milan Pribičević se je v razgovoru z dopisnikom „Juga" informiral o razmerah v Slavoniji in je rekel med drugimi naslednje: Mi ne smemo, da govorimo našemu kmetu le o narodnem edinstvu, kraljestvu, republiki, o centralizmu, avtonomiji in decentralizmu, ker so mu ti pojmi drž. življenja manj važni in razumljivi. On razume pravo demokracijo v formi, v kateri se ona i dobesedno javlja, v pravični razdelitvi zemljišč, v boljšem, kulturnejšem in naprednejšem življenju kmeta v vseh pravicah. Pri nas je 50% kmetov in kako moremo imeti srečno Jugoslavijo, če ne preporodimo življenja svojega kmeta? V tem vprašanju leži glavni problem naše mlade države. Pred vsem pa je potrebna organizacija. Naš kmet posluša danes Radića in razne boljše-viške agitacije, ne zato, da bi bil sam boljševik ali pripadnik Radićeve stranke,

temveč zato, ker mu kdo drug ne zna ali noče govoriti enako ali o onem, o čem govore oni agitatorji. Za socializem v našem kmetijstvu ni korena; ker je naš kmet najodločnejši nasprotnik komunističnega pojmovanja lastnine, katerega odpravljajo boljševiki. Naš kmet hoče zemljo, ali hoče samo svojo lastno zemljo, katera pomeni zanj svet, njegovo kraljestvo. Ta agitacija ne more imeti trajnega in resnega uspeha, ker tem agitatorjem ni do resne in organizirane rešitve kmetkega problema. Oni nimajo pred očmi svojo posebno konstrukcijo tega problema, temveč žive od nezadovoljstva in nestrpnosti.

Moj ideal je moderna demokratska Jugoslavija z ravnopravnim in popolnoma osiguranim delavstvom, brez velikih kapitalistov, z moško in žensko inteligenco, ki sledi zapadni moderni kulturi, spominjajoč se vsak čas da je bogastvo in glavna moč našega naroda v kmetijstvu. Srbski kmet je glavno orožje, ki je osvobodilo Srbijo in jugoslovanski kmet je glavno bogastvo nove države. Jugoslovanska demokracija, podpirajoč in dvigajoč kmetijstvo, zida za svoje pleme svojo jugoslovansko „Ameriko." Kmet je dajal do sedaj in dajal bo v bodoče ministre in pesnike, slikarje in trgovce. Naše univerze niso od darov milijonarjev, temveč so zidane od dela žuljevih rok našega kmeta. Katero vprašanje naj bi bilo bližje našemu „gospodskemu" srcu če ne njegovo.

Podpora odvetnikom?

Dr. L. B-o.

Sliši in tudi čita se že, da se namerava odvetnikom, ki so bili za časa vojske državno vojaško zaposleni, izplačati državna podpora po 6000 dinarjev. Teško je ohraniti mirno kri pri takih vestih, ki bijejo naravnost v zobe vsakemu čutu socialne pravičnosti. Ne rečem, da ni tudi med odvetniki takih, ki jim je vojska vsled njihovega vpoklicanja občutno škodovala, toda koliko pa je teh? Skoro pri vsakem odvetniku, ki je bil vojaško vpoklican, se je vpoštevalo prej ali slej njegovo civilno socialno stališče. Večina je prišla k avditoriatu bodisi v zaledju ali pa pri poljskih sodiščih daleč za fronto, avanzirali so takoj ali pa vsaj naglo nadporočnikom in stotnikom, in v drugi polovici vojske se jim je celo omogočilo služiti v kraju, kjer so imeli oziroma še imajo svoje pisarne. Delo po pisarnah je po pretežni večini teklo naprej, kajti le malo, prav malo je takih, ki so svojo pisarno zaprli, prisiljeni po svojem vojaškem službovanju.

V primeru s šefi je bila in je še usoda odvetniških kandidatov stokrat žalostnejša. Čim je bil koncipient mobiliziran ter vpoklican v vojaško službo, so se nehali zanj vsi civilni prejemki. Šef, ki mu je do tedaj plačeval itak že hlapčevsko plačo (200—280 kron mesečno), se zanj od tega trenutka naprej ni brigal več. Živi ali poginil! Medtem ko so banke in sploh denarni zavodi, industrijska, trgovska podjetja, gledališča, žurnali — da omenim le privatna podjetja — storili vse mogoče, da dosežejo oprostitve svojih uradnikov, uslužbencev itd. od vojaške službe, so bele vrane listi odvetniki, ki so se v tem pogledu potegovali za svoje garažne koncipiente. Medtem ko so državni in javni uradniki sploh učitelji itd. prejeli slej kot prej, če ne sami, za vsaj njihove rodbine, 50—100% svoje civilne plače še naprej, poleg in razen vojaške; medtem ko so banke, trgovine, celo žurnali in sploh skoro vsa zasebna podjetja istakotako še naprej plačevala svojim mobiliziranim uradnikom oziroma njihovim rodbinam vsaj polovico plače — je bil odvetniški koncipient edini inteligent, ki ga je njegov šef s trenutkom, ko je bil koncipient vpoklican k vojakom, pustil na cedilu ter na milost in nemilost vsem Seyllam in Carybdam, vsem krščenim ali nekrščenim oderuhom.

Tako je bilo socijalno stanje vpo-
klicanega koncipienta med vojsko. In
sedaj? Povrnili se je iz vojske domov,
našel vsa koncipientska mesta zase-
dena z mlajšimi in srečnejšimi tova-
riši, ki jim ni bilo potreba potepati se
po svetu v vojaški suknji, šefi se ga
branijo, češ, „saj ta je itak vse po-
zabil“, in celo njegov lastni šef, ki bi
ga po postavi pravzaprav moral spre-
jeti nazaj v pisarno, ve to diploma-
tično obiti! Ni torej noben čudež, ako
je toliko in toliko koncipientov, ki so
služili vojake, bilo primorano obesiti
odvetništvo na klin. Povsod zapreke
namesto pomoči, povsod porogljiv
nasmeš namesto nasveta in podpore!
Kam se naj obrne? „Nov poklic si
izberi, četudi izgubiš pri tem tri, štiri
ali celo pet let svoje prakse!“

In pri takih razmerah naj bodo
odvetniki oni, ki dobe državno od-
škodnino! In to 6000 dinarjev! Ali se
ne pravi to pravici se v obraz sme-
jati? Site nasičevati, lačne pa odga-
njati!

Upam pa, da v tem vprašanju še
ni izrečena zadnja beseda, kajti bilo
bi res žalostno, ako bi se boljše vsem
zasejal še v one vrste, iz katerih se
je dosedaj še vedno širila med narom-
dom zavednost in spoštovanje do so-
cijalnega reda. Caveant consules!

Pod italijanskim jarmom.

Za riž in makarone — sužnji.

pi iz Podbrda nam poročajo:
Življenje, ki je živimo tu, je več kot
žalostno življenje. Veselja med nami
ni. Živimo v nestrpnem pričakovanju
in strahu, kaj bo. Groza nas obhaja
vse ob misli, da bi morali postati naši
lepi kraji italijanski in mi Italijani. Ko
je prišla ona črna vest iz Pariza, da
so naši kraji že priznani Italiji, je jo-
kalo vse, staro in mlado. Potolažili smo
se šele, ko je bila naslednji dan de-
mentirana ona Jobova vest. Vsled ne-
gotovosti, v kateri živimo, nimamo
niti veselja do dela. Do danes ni še
nihče skopal ali izoral nobene brazde.
Vse živi samo v nekem pričakovanju,
v neki nervozni negotovosti in sosed
hodi k sosedu, vprašajoč ga: Kaj bo?
Vzlic temu pa nismo obupali in tudi
ne obupujemo. Ohranili smo zvestobo
Jugoslaviji in jo bomo hranili tudi
naprej. Vendar pa nas pri tem žalosti
postopanje naših sorških sosedov. Ne-
davno temu je „Jugoslavija“ že pri-
priobčila dopis v katerem je grajala
postopanje Sorčanov, ki so kar ne-
umni na Italijane, ki so jim prinesli
riža in makarone. Ravno tako žalostno
kakor sramotno je, da sorški fantje
nosijo italijanske znake na klobukih
in prsih. Bog se usmili! Mi Podbrčani
pa ostanemo, kakor smo bli, sloven-
skega duha, slovenske krvi.

Jugoslovansko - italijanski spor.

Angleški listi o našem sporu
z Italijo.

„Westminster Gazette“ pravi v
oceni knjige majorja Roncelija „Stra-
tegični problem Jadrana“, da italijanske
politike v Angliji nikdar niso dobro
razumeli. Mnogim se čudno zdi, da
je Italija napram Nemški Avstriji izšla
iz vojne ojačena v svojem položaju
velesile. Zunanja politika Italije stremi
za dvema dejstvi: da bo neodvisna in
da dopolni svoje ujedinjenje. Ozemlje
med obmorskimi Alpami na zapadu
in na Dinarskimi na istoku, je itali-
jansko po govoru in značaju(?) Alpe
tvorijo naravno(?) mejo. Toda taka
neodvisnost bi ne bila zagotovljena;
ako bi se ozemlje, ki se nahaja v
loku Alp in ki ima morsko obal, na-
hajale v tujih rokah, bi bila gotovost
za Italijo minimalna, ker bi se obal
mogla pretvoriti v sistem morskih o-
porišč za napad. To je privabilo Ita-
lijo, da je pristopila k trozvezi. S tem,
da se je držala točno dogovora, ki
jo je vezal samo na obrambo in da
svoje nevtralnosti ni opustila v začetku
vojne, je Italija naredila uslugo zavez-
nikom. Da bi v slučaju zmage cen-

tralne velesile ne bile kaznovale Italijo
in da bi ta v obratnem slučaju mogla
doseči svoj cilj, je stopila v vojno.
Pa se še vedno misli, da Italija zahteva
Istro in Dalmacijo iz imperijalističnih
razlogov. To ni točno(?) Do 18. sto-
letja so te pokrajine pripadale beneški
republikli. One so integralen del tistega,
kar bi se moglo imenovati italijanski
sistem. Ko je Italija stopila v vojno,
je dokazala s turinskimi, rimskimi, pa-
riškimi in beneškimi arhivi, pismi in
govori državnikov, da prebivalstvo
Istrije in Dalmacije, kljub temu, da je
bilo sto ali več let pod Avstrijo ni
nehalo smatrati se kot del Italije(?)
četudi je bilo politično ločena od nje.
Nikdar se ni pomirilo to prebivalstvo
z avstrijsko vlado. To je Italijo oja-
čevalo, a v Avstriji vzbujalo bojazen
in vsaka Italofilska manifestacija v Istri
in Dalmaciji je nalezela na vedno
večji zunanji odpor. Z zmago, ki je
uničila zadnje moči Avstrije, je Italija
izvojevala naš boj ravno toliko, kot
svojega. Položaj Nemčije na subem
in na morju je postal brezupen, njen
vpliv na Balkanu in v Mali Aziji je
popolnoma propadel. Vprašanje
Istre in Dalmacije je rešeno
na bojnem polju.(!)

Pod naslovom „Italija in Jugo-
slovani“, resumira posebni dopisnik
„Manchester Guardian“ na
kratklo predgovodino jugoslovansko-
italijanskega spora. Londonski dogo-
vor se ni popolnoma nič oziral na
jugoslovanske zahteve. Posledica je
bila, da so se Jugoslovani in Italijani
smatrali kot sovražniki, od česar je
imela samo avstrijska vojska koristi.
Po italijanskem Kobaridu so se Itali-
jani in Jugoslovani zblížali.

Na podlagi splošnih prin-
cipov je bil dosežen na rim-
skem kongresu sporazum in
Orlando ga je ratificiral. Sam
Sonnino si je prisvojil ta do-
govor. Na nesrečo je italijanska
vlada spremenila svoje stališče in
ignorirala zblížanje, od kate-
rega je imela italijanska vojska toliko
koristi in se zopet vrnila k di-
skreditiranemu londonskemu
dogovoru od aprila leta 1915. Ju-
goslovani so predlagali arbitražo pred-
sednika Wilsona, ali ako se ta ne
sprejme, pošiljatev posebnih komisij,
da to vprašanje rešijo. Italijanski de-
legati so odbili oba predloga s trdit-
vijo, da ima samo svet desetorice
pravico reševati vprašanje, torej kor-
poracija, v kateri ima samo Italija
zastopstvo. Trije prošli meseci so
polni lokalnih incidentov v
spornem ozemlju. Jugoslovani,
ki so stavili dva pametna predloga
so predložili sedaj zahteve, ki so
pretirane. (?) Situacija je postala
vedno težja, rešitev vedno
kompliciranjša. S tem, da svet
desetorice ni sprejel Wilsonovih prin-
cipov je privedel vprašanje prehrane
do opasnosti. Posledica tega
more biti uničenje vsega dela
mirovne konference. Vsek zna,
da bodo italijanski delegati nekoliko
popustili, kar je pa baron Sonnino
sedaj govoril, italijanski narod
ne bo pomagal vladi, ako bi
njena rešitev nosila v sebi
kal nove vojne. Italijanski narod
zna, da so dobri odnošaji z Jugo-
slovani neobhodno potrebni za njegov
bodoči razvoj. Jugoslovani so poka-
zali, kljub temu, da so stavili neke
ekstremne predloge, da so spo-
sobni za mirno rešitev in pri-
pravljeni, da dajo potrebne koncesije
Italiji. (?)

Po teh okomitih ni na mestu,
da svet desetorice ni rešil to vpra-
šanje in da se je hrana, ki je potrebna,
da reši milijone gladu, nagomadila v
pristaniščih, ker se italijanski prise-
ljenci prepirajo z Jugoslovani v Dal-
maciji. Ako je resnica, da se je pro-
met s Trstom prekinil za nekoliko dni,
mora svet desetorice energično nasto-
piti. P. P.

Obnovite naročnino pravo-
časno, da se Vam pošiljanje lista
ne ustavi!

Naše severne meje.

Boji pri Velikovcu.

n Ljubljanski dopisni urad po-
roča z dne 1. aprila ob štirih po-
poldne iz uradnega vira: V boju dne
31. marca severno od Velikovca, v
katerem so se naše čete junško bo-
rile, smo skupno zaplenili en top,
deset strojnic, eno kuhinjo, nekaj konj
in ujeli 25 mož. Naše čete držijo črto
Kapon—Dobrova, točka 560. Ujetniki
so izjavili, da so hotele štiri nemške
stotnije dne 31. marca zjutraj napasti
Ozenice in vdreti v Velikovec.

Mirovna konferenca.

Amerika se umakne z mirovne kongresa?

k LDU Berlin, 1. (Dun. KU)
„B. Z. am Mittag“ poroča iz Rotter-
dama: „Daily Telegraph“ javlja z dne
31. marca iz New Yorka: — Poro-
čevalec lista „New York Times“ pri
mirovni konferenci Auhalan brzojavlja
svojem listu, da se bo Amerika naj-
brže umeknila z mirovne konference.
Ta poročevalec je eden izmed najza-
nesljivejših zastopnikov lista „Times“
in njegova poročila bero v Ameriki
za največjo resnobo. V svoji brzojavki
pravi mimo drugega: Ako se razmere
na mirovni konferenci ne izboljšajo,
potem učaka svet prejkone veliko sen-
zacijo. Resnica je, da so posvetovanja
sveta četvorice dospela na mrtvo točko.
Ves ta teden se je potratil in med tem
so stvari dosegle nadaljno krizo, tako
da se je položaj poslabšal, nikar pa
izboljšal.

Politični pregled.

p Kaj pomeni to? „Riječ SHS“
prinaša pod tem naslovom daljši čla-
nek, kjer pravi med drugim: Zadnje
čase ne prinašajo angleški in francoski
listi nobenih vesti več iz države SHS.
ali vsaj Srbije. To se gotovo ne godi
— slučajno. Britanski vojni urad iz-
daja tedenske „priloge“, zaveznškega.
neutrálnega in neprijateljskega časo-
pisja. V teh prilogah so obširni pre-
vodi časopisov vsega sveta, razven
— kraljevine Srbije. Kaj je, kje leži
vzrok izoliranju kraljestva SHS. od
celega sveta? Da to nima kakšen —
namen? Da ni to namerjen atentat
na našo stvar? Udušiti glas ce-
lega naroda to je strašen zlo-
čin. Mi smo eden — narod, mi smo
eden — demokratski narod. Mi ni-
mamo tajnih dogovorov; mi smo za
pravico in svobodo sveta prenesli so-
razmerno največje žrtve. Stvari na
svetu se obračajo napačno, nasprotno
duhu, ki preveja vse velike demokra-
cije. V svesti teh demokracij bi bila
naša najmočnejša obrana naše pra-
vične stvari. Ameriški, angleški in
francoski narod, ne bi dopustil, da
se njihovi ljubljenci — Srbiji — zgodi
takšna krivica, da se ji vzamejo sinovi,
za katere je toliko žrtvovala. Izgleda
da ne smejo vedeti široke mase za-
padnih narodov, kaj se godi na jugo-
slovanskih tleh, kaj pišejo srbski in
splošno jugoslovanski časopisi. Na ta
način imajo Italijani proste roke, da
pišejo o nas karkoli hočejo, da de-
portirajo, da obsojajo — noben ne
bo zato zvedel! Ali ne samo to, tem
več se pošilja iz Rima vesti v svet,
polne groznih izmišljotin proti nam.
Vsi najsrmočnejši napadi se zvr-
čajo na nas, ki nas črnijo pred sve-
tom. Kaj pomeni vse to? Kje je,
kakšna je ta črna sila, ki zabranjuje,
da se ne čuje klic pravičnega v svet,
ko mu Skylock reže živo meso s
telesa!

p „Narodni Listy“ o bodo-
nosti Nemške Avstrije. Da si na
mirovni konferenci zagotove ugodne
gospodarske pogoje za svoj obstanek,
pretijo avstrijski Nemci neprestano,
da se bodo združili z Nemčijo, da na
ta način ojačijo nemško vojaško silo
za maševalno vojno, kar zlasti Fran-
cozom povzroča ne male skrbi. Vsled
tega se je batil, da bodeta Čehoslo-
vaška republika in kraljestvo Srbov,
Hrvatov in Slovencev morala brez

vsake koncesije prevzeti težke obvez-
nosti v prid Nemški Avstriji, da se le
ta ne združi z Nemčijo. „Narodni
Listy“ smatrajo vsled tega za zelo
važno, da se vladi v Pragi in Beo-
gradu čimprej sporazumeta glede
skupnega postopanja v nemškoavstrij-
skem vprašanju. Ker obstoji Nemška
Avstrija iz dveh vrst ozemelj, je treba
delati na to, da razpade v svoje na-
ravne dele. Del nemškoavstrijske re-
publike tvorijo nemške narodne, drugi
del pa slovansko narodne, toda ger-
manizirane pokrajine. Iz nemških delov
Predarlškega, Tirolske severno od
Brennerja, Solnograške brez Lungau
in Gorenje Avstrijske je treba ustano-
viti samostojno republiko Solnograško,
čije nevtralnost se zajamči medna-
rodno. Ta republika bi merila nad
31.000 km² s približno poldrugim mi-
lijonom prebivalcev. Iz slovanskih,
toda germaniziranih delov Nemške
Avstrije bi se ustanovili dve samo-
stojni državi: Nižja Avstrija z Duna-
jem, pa brez vitorškega ozemlja in
brez Moravskega polja, bi tvorila sa-
mostojno republiko, v kateri bi imele
češke manjšine z ozirom na svoje
število podobne pravice, kakor Nemci
v Čehoslovaški republiki. Le v tem
primeru bi bilo mogoče govoriti o
gospodarski združitvi dunajske repub-
like s Čehoslovaško državo. Lungau
in Štajerska severno od Wildona bi
po tem načrtu tvorili samostojno
mursko republiko, v kateri bi slovan-
ske manjšine imele narodnostne pra-
vice. Ta germanizirana ozemlja bi se
z Jugoslavijo združila v ožjo gospo-
darsko zvezo. Pustriška dolina, vsa
Koroška in Štajerska južno od Wil-
dona morajo pripasti Jugoslaviji. Le
na ta način bi mogli Čehoslovaška
republika in Jugoslavija prevzeti go-
tovo obveznosti napram germanizira-
nim delom alpskih dežel. Ta načrt bi
imel za posledico, da Nemška Avstrija
izgine brez sledu in s tem tudi
„Drang nach Osten“.

p Albanija. „Pay“ poroča, da
je albanska delegacija, ker je bila že
zasižana, predložila predsedniku sveta
desetorice dopolnilno noto, kjer za-
hteva, da izroče vevlasti v slučaju,
da se albanskim zahtevam ne ugodí,
mandat Zedinjenim državam, da leto
dni zasede in opravi a ozemlje, ki ga
Arnavti zahtevajo zase. Na ta način,
pravi nota, da bo prebivalstvu mogoče
izraziti svojo pravo voljo.

p Vprašanje Črne gore. Repu-
blikanski „Dialere“ prinaša v obliki
intervjuja kolektivno izjavo Jovana
Plamenca, Pera Soča in generala
Gozenovića o zahtevah, ki jih je
črnogorska vlada predložila konferenci.
Ko so razložili vsebino spomenice
kralja Nikole tako kot so jo listi že
prinesli, so delegati zaključili: „Po-
iskus Srbije, da izvrši aneksijo Črne-
gore, je popolnoma propal. Predlog
srbske delegacije, ki je stremil po
ukinjenju suverenitete Črnogore in po
vsiljenju plebiscita, kot da v tem
vprašanju ni več suverena in neodvisna
država, je propadel. Ta novi poizkus
uradne Srbije dokazuje, da smatra ona
sama takozvano veliko narodno skup-
ščino v Podgorici za politično kome-
dijo, ki so jo povzročili njeni agenti.“

Pokrajinske vesti.

kr Po avstrijskem kopitu. Iz
Borovnice nam poročajo: Dne 5. av-
gusta lani je tukajšnja orožniška po-
staja poslala na okrajno glavarstvo v
Ljubljani neko ovadbo, ki je prišla
še 24. decembra lani v roke g. dr. K.
Orožniki so namreč konfiscirali nekaj
živeža, ki je bilo že v času konfiska-
cije deloma pokvarjeno. Akti so ležali
cela dva meseca pri okr. glavarstvu,
kajti šele 18. marca je prišla vloga na
tukajšnje županstvo, naj se konfiscira-
na živila vrnejo prizadetim strankam.
Ne samo da bi okr. glavarstvo moralo
vedeti, da konfisciranih živil sploh ni
več, ampak moralo bi vsaj tudi slutiti,
da je taka rešitev omenjenega akta
naravnost smešna.

kr Celje. Dramatično društvo pri-
redi nocoj v mestnem gledišču pred-
stavo „Dobri sodnik“.

kr Celje. Pri okr. glavarstvu je še vedno uslužbena Nemka Finny Sch., ki ne razume niti ene slovenske besede. Celjski Slovenci zahtevamo takojšnjo odslovitve nemške uradnice, da ji ne bo treba pozneje izplačati dveletne plače kakor celjskim magistratnim pisarjem.

kr „Simfonični koncert“ v Ptuj. Na povabilo slov. pevskega društva v Ptuj priredi vojaška godba za Spod. Štajer pod vodstvom kapelnika g. Ferdo Herzoga v soboto, dne 5. m. travna 1919 ob 8. uri zvečer v prostorih mestnega gledališča „Simfonični koncert“ z jako zanimivim sporedom.

kr Ptuj. Nocoj se uprizori v mestnem gledališču Ks. Meškova drama „Mati“. Rež. ga. Kauklerjeva.

kr Železna Kaplja. Tudi pri nas orjemo ledino. Pri oranju delajo složno vsi stanovi: duhovščina, učiteljstvo, uradništvo, kmetje, delavci itd. vsak po svojih močeh. Dne 23. marca smo priredili velik javen shod. Ustanavlja se tudi čitalniška knjižnica. Dragi sorojaki, bodimo trdni in neomajni! Marnajmo vsi in povsod le v našem milem slovenskem jeziku, četudi v koroškem narečju! Zmaga ob gotovo našal

Prošnja.

P. n. naročnike, katerim je potekla 1. aprila naročnina, uljudno in nujno prosimo, da jo obnovijo takoj. Naročnino vpošljite po pošt-nih nakaznicah, ker žal položnic še nismo sprejeli. Plača se pa lahko naročnina tudi osebno pri našem upravištvu v Ljubljani in pri naših podružnicah v Mariboru (Koroška ul. 21), v Ptuj (glavni trg, poleg Senčarjeve trgovine), v Celju (Nova ulica 14) in v Novem mestu. Tudi naročniki z dežele lahko osebno plačajo naročnino pri naših podružnicah, ko pridejo po opravkih v mesto. — Obnovite naročnino takoj in razširjajte neodvisen radikalni dnevnik „Jugoslavija“.

Dnevne vesti.

dn Podpredsednik dež. vlade dr. Žerjav ta teden radi bolezn ne sprejema strank. Počenši z drugim tednom pa v torek, četrtek in soboto od 11. do 12. ure dopoldne.

dn Brzjavni promet s Cehoslovaško republiko je zopet dovoljen. Po 1. aprilu t. l. je zopet dovoljen brzjavni promet s celo republiko Cehoslovaško, to je s Češko, Moravsko, Šlezijo in Slovaško, in sicer koj ko začasno prekinjenje neha. Pristojbina za hesedo znaša 15 vin., minimum 250 kron. Dovoljene so tudi nujne brzjavke za katere se plača trikratna pristojbina. Časopisne brzjavke imajo ugodnost 50% znižanja pristojbine, pa samo od šeste ure zvečer do devete ure jutraj.

dn Vse dosedanje vozne olajšave in legitimacije aktivnih in umirovljenih uslužbencev državnih železnice kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev in južne železnice ostanejo v veljavi do 30. junija 1919. Častniki in vojniki plačajo od 1. aprila 1919 do nove odredbe na privatnih potovanjih polovico voznih pristojbin. Vse druge vozne olajšave, legitimacije in listiki za prosto vožnjo katerekoli vrste se z 1. aprilom 1919 razveljavijo.

dn Po Ljubljani se še vedno spreha stotnik Ebenspanger, ki je bil za časa vojne poveljnik garnizijskih zaporov v Šentpeterski vojašnici. Kako je ta mož postopal z vojniki, je ostalo marsikateremu v spominu. Imel sem nesrečo, da sem bil dodeljen v njegovo pisarno, ter tako videl in slišal marsikaj in molče požrl marsikako grenko. Fronta temu oholemu švabu ni dišala, ampak je nad štiri leta hodil po Ljubljani z obvezanim vratom, opiraje se na palico, sedaj pa teče

brez palice kakor zajec. Zakaj se ta človek ne izžene iz Jugoslavije?

dn Prošnje za zemljišča razlaščenih veleposestev. Zadnji čas prihajajo na deželno vladu od posameznih interesentov prošnje, da naj jim se dodeli od veleposestev kakšna zemljišča. Te prošnje so prezgodnje, kajti z ministrskimi predhodnimi odredbami od 27. 2. 1919 (služb. novine 11), ki imajo zakonito moč, je pač izrečeno, da so veleposestva razlaščena, pri čemer so nekatera posestva n. pr. fidejkomisi, že definitivno označena kot razlaščena veleposestva, medtem ko se sicer pridržijo posebnemu zakonu, da definirajo, kaj je veleposestvo in je dalje v istih naredbah izrečeno, da so večji gozdni kompleksi podržavljeni. Ni pa še ustanovljeno, kateri urad bo pristojen, da izvrši delitev veleposestev. Torej še ni inštanca na katero bi se mogle prošnje pravilno vlagati, upati je, da bode v kratkem razdelilno postopanje z zakonom urejeno. Deželna vlada je z ozirom na ta pravni položaj posamezne prošnje kot prezgodnje vračala in priporočam, naj se jih za enkrat ne vloga, ampak počaka, da bode razglašeno in natančno označeno, kako se bo delitev vršila.

dn Kam plovemo? Finančno deželno ravnanje je izdalo te dni neko odredbo, v kateri se podrejenim uradom in organom naroča, da agitirajo pri trafikantih etr. za znano židovsko trvdsko papirja „Freund“. Kam plovemo? Ali morda gospodje pri omenjenem ravnanju res nimajo nujnejšega posla, nego delati za razne židovske firme reklamo in v to svrhu zlorabljati svoje podrejene urade in organe? Za take reklame se trdke lahko poslužujejo časopisov reklam in s tem podpirajo naše narodne časopise. Kaj takega se še v ranjki korumpirani Avstriji ne dogajalo, da bi se tako očitno državne urade in organe v židovske agente poniževalo. Naj bi gospodje rajši malo bolj poskrbeli za nižje uradnike in uslužbence, ki ječe pod to neznosno draginjo. Medtem ko pri gotovih gospodih raznih imenovanj kar dežuje, mnogi nastavljeni še te borne plače, ki — Bogu bodi potoženo — niti za polovico prehrane ne zadostuje; za mesec sušec, nekateri še celo za svečan niso prejeli, kaj šele, da bi se tudi v nižjih razredih kaj imenovanj izvršilo. Hic Rhodus, hic salta!

dn Izpremembe šolstva v mariborskem okraju. 1. Zasebna nemška ljudska šola v Ceršaku se razpusti, otroci se naj vpišejo v pristojni ljudski šoli, te sta št. 11 v Slov. goricah in Sladki vrh. 2. Nemška tri-razrednica v št. 11ju v Slov. goricah se razpusti. Učenci te šole se vpišejo v pristojne ljudske šole, predvsem v slovensko petrazrednico v št. 11ju. Za otroke pristne nemške narodnosti se priklapi šentiljski petrazrednici nemška vzporednica. 3. Nemška petrazrednica z 1 vzporednico v Krčevini — Leitersbergu se razpusti. Iz nemške petrazrednice in slovenske štirirazrednice se ustanovi po predlogu krajnega šolskega sveta mešana slovenska šest-razrednica, kamor se všolajo vsi slov. otroci. Za otroke pristne nemške narodnosti se priklapi slovenski šest-razrednici dve mešani nemški vzporednici. 4. Nemška dvorazrednica v Pekrah se razpusti. Otroci se preprišejo v pristojno ljudsko šolo v Limbušu. Trirazrednica v Limbušu se razširi začasno v štirirazrednico. 5. Nemška deška in nemška deklška štirirazrednica v Pobrežju ostaneta, a se poslovenita. 6. Nemška petrazrednica v Radvanju se preuredi v slovensko petrazrednico. 7. Nemška dvorazrednica v Radvanju se posloveni, toda izgubi vzporednico. 8. Nemška trirazrednica v Sladkem vrhu se izpremeni v slov. trirazrednico, za nemške otroke se se priklapi št. 11 nemška vzporednica. 9. Obe nemški petrazrednici v Studencih se preuredita v slovenski šoli, za nemške otroke se priklapi deški petrazrednici za prehodno dobo dve mešani nemški vzporednici. 10. Nemška trirazrednica v Teznu se posloveni. 11. Poslovenijo se dozdej dvojezične ljudske šole v Zgornji Kungoti, Sve-

čini, v Sv. Jurju ob Pesnici, pri Sv. Lovrencu, v Hočah, v Kamnici, v Selnici ob Dravi, v Ribnici in v Breznu.

dn Velikonočni dar narodnemu učiteljstvu. Molčali smo, ko je nam nedavno naklonilo poverjenstvo za nauk in bogočastje nove šolske nadzornike in med srečno izbranimi tudi znano „Avstrijsko slavo!“ — a ne bomo molčali, ako se ne pobriga bolje za nov šolski zakon, kajti po načrtu, ki ga je „preplonkala“ iz nemških brošur tudi „Avstrijska slava“, dobimo grozovito skrupulo, ki se predvsem prav nič ne ozira na delo v šoli, ima mnogo preveč predmetov in teoretične navlake in je sploh veren odsev avstrijske gnilobe in napravljeno v naglici zaradi reklame. Zdaj čujte ljudje božji, kaj se nam je naklonilo za Veliko noč: „Vsem šolskim vodstvom. Šolsko vodstvo se vsled odloka višjega šolskega sveta z dne 8. marca 1919, št. 2122 pozove, da v osmih dneh semkaj poroča, kako se vrši nazorovanje šolskih otrok pri obveznih verskih vajah, zlasti pri šolski božji službi ob nedeljah in praznikih na tamošnji šoli, ali se udeležuje ves učiteljski zbor ali le del učiteljstva šole in v koliki meri tega nadziranja. Poročilo je priložiti tudi posebno izjavo kateheta na tamošnji šoli njegovih opazovanj glede te zadeve.“ Za danes le pripombo, da se čudimo, da nimajo važnejših skrbi pri učni upravi in da je tako postopanje v sedanjem razburkanem času posebno pripravnost, da se tudi med bednim učiteljstvom kar najhitreje rznširi „boljševizem“, ker poznamo sicer nad vse idealno narodno učiteljstvo, a tudi njega napredno, svobodomiselnostremljenje — in last not least — njegovo neizmerno tipljenje. Prihodnjič potrebno.

dn Suplenti na srednjih šolah. Deželna vlada za Slovenijo je sklenila, da se vsi suplenti na srednjih šolah, ki imajo popolne izpite, imenujejo za začasne učitelje v IX. čin. razredu.

dn Čemu delati, ko dobi vsak nezaposlenec brez razlike dnevno podporo v višini 5 K, okrajni sluga pa zasluži mesečno 50—80 K. Da je temu res tako, je razvidno iz U. l. št. 68. z dne 28. marca t. l. Naredba št. 416 določuje nezaposlenecem dnevno podporo v višini 5 K, okrajno glavarstvo v Črnomlju pa razpisuje „mastne“ službe okrajnih slug z „visoko“ mesečno plačo 50—80 K. Menda socializacija ni tako mišljena, da bi si človek mesečno ne zaslužil niti za podplate, ki si jih raztrga v službi, živi naj pa od zraka in idealov, za obleko naj si pa nadene figovo pero. Ni dvoma, da bo za taka z „visokimi“ dohodki spojena mesta velik naval. Kdor pazno zasleduje razpise služb, pride do zaključka, da se pač mesta slug, poduradnikov, praktikantov itd. vestno razpisujejo, višja mesta se pa — razven par častnih izjem — sploh ne razpisujejo. Pri sedanjih razmerah je razpis mest z mesečno plačo 50 do 80 K pač nonsens, ki še zelo diši po avstr. birokratskem „šimelnu“.

dn Odgovor Narodnemu svetu v Prevaljih. Zapisniki podruž. „Südmarke“ v Guštanju so prišli po prevratu v slovenske roke. V originalnem zapisniku članov za leto 1914 je naveden pod tekočo številko 37 tudi g. Andreas Oset, Gastwirt in Fettingupf, da je plačal članski prispevek za leto 1914. O tem se je v Guštanju in po celi Mežiški dolini splošno govorilo. Zvedel je o tem tudi g. Oset, ki pa tega ni dementiral. Po priobčenju dotičnega dopisa v „Jugoslaviji“ je bil g. O. v našem uredništvu. Ni pa zahteval, da se priobči kak preklic ali popravek, temveč je hotel zvedeti samo ime dopisnika. G. Oset je tudi sam izjavil, da je prej opetovano slišal obdolžitve, da je bil član „Südmarke“. Z naštevanjem vseh mogočih narodnih vršin in zaslug g. Oseta, ki jih nihče ne taji in z neosnovanimi napadi na naš list, še ni niti preklicano in niti dokazano, da ni bil g. Oset član „Südmarke“. Nikogar ne bo bolj veselilo kakor nas, če se g. Oset opere očitka, da je bil član „Südmarke“.

dn Kaj hočete še več. Pri nas imamo toliko zabavilcev, da smo začeli sedaj začel zabavilce zabavljati. K tem se pridružimo tudi mi. Le pogledite zadnjega „Kurenta“! Kaj hočete še več. Pri današnji dragini papirja, tiska itd. imamo humorističen list, ki nam nudi dovolj smeha in zabave, pa tudi resno udari po naših nasprotnikih. Slike so prvovrstne. Le pogledite naslovno sliko, ali pa „slovensko-hrvatsko bratstvo“ — ali pa ubogega pisarja Sušo, ali pa italijanski globus! Kupite — pogledite, — prepričajte se!

dn V zadevi g. učitelja Volca katerega „Poslano“ priobčujemo v današnji številki, nam je poslal naš so-trudnik še sledeče zanimivost: Pred prevratom 1918 je prinesel „Slovenski Narod“ več člankov naperjenih proti Volcu, kjer se ga je naravnost dolžilo zaupništva s Volkskratom, dolžilo vohunstva med slovensko družbo in se mu očitalo, da se redno vozi v Celje poročat in ovajat. Volc takrat ni poslal „Slov. Narodu“ nobenega popravka, ker je vedel, da se mu pod avstrijskim režimom štejejo taka očitavanja v uslugo in ker se je čutil krivega. Qui tacet... Volc je bil najintimnejši prijatelj nadporočnika dr. Reiserja, takratnega poveljnika črnovojniškega delavskega oddelka v Trbovljah, v civilu bivšega drž. pravdnika v Mariboru. Volc je bil najhujši agitator za vojna posojila. Našega so-trudnika, ki je takrat bival v Trbovljah, so zavedni Slovenci kakor gg. dr. Dimnik, Josip Moll ml., trgovec v Trbovljah, učitelj Rob. Plavšak, učitelj Josip Velkavrh, rudniški uradnik Režun i. dr., naravnost svarili pred Volcem kot nevarnim ovaduhom. Ta dejstva naj za to pot zadostujejo.

dn Državna posredovalnica za delo. Delo iščejo pisarniške moči (152), trgovski uslužbenci (113), slugi, ključavničarji, kovači, livarji, tov. delavci, mizarji, kolarji, tesarji, čevljarji, krojači, peki, mlinarji, mesarji, natakarice, služkinje. — V delo sprejme posredovalnica zidarje (103), navadne delavce, poljedelske delavce, tesarje, krojače, čevljarje, kleparje, usnarje, kolarje, mizarje, služkinje in razne druge obrtnike.

dn Pozor železničarji drž. žel. Z ozirom na našo notico pod tem naslovom smo prejeli od rav. drž. žel. sledečo pojasnilo s prošnjo, da je priobčimo: Gospodarska posredovalnica drž. železnice v Ljubljani je po živinozdravniku g. Pestotniku, ki je uradno ugotovil kakovost mesa, pooblaščen uradno objaviti izdano izpričevalo, ki se glasi: Izpričevalo, s katerim podpisani potrjujem, da sem pregledal en vagon svinjskega mesa, ki je došlo za gospodarsko poslovalnico drž. železnice in našel to meso vžitno in zdravju neškodljivo. Pripomnja se, da je prvotni vtis tega mesa različen od v naših krajih prekanjenega in posušenega mesa, ki je pa nikakor ne napravljiva zdravju škodljivo ali neužitno. Meso izvira iz slavonskih in banatskih krajev, kjer suše meso na solcu, kar daje mesu poseben rezek duh. Ker se je meso med transportom tudi nekoliko mehnično umazalo in zmečkalo, pride meso do razprodaje šele, ko bo na novo očiščeno s solno vodo in na dimu prekajeno. Ljubljana, 31. marca 1919. Pestotnik m. p. mestni živinozdravnik. Za pravičen prepis: Rožanc M. hael, m. p. pristav drž. žel.

dn Prošnja. Pošteno revno dekle na deželi, katro muči že dolgo žilodčna bolezen, nujno potrebuje zdravniške pomoči, prosi in trka na usmiljena srca z iskreno prošnjo za donarno pomoč. Naslov: Mica Semec p. Sv. Duh Loče pri Poljčanah.

dn Našel se je v trgovini Podkrajšek, Čevljarska ulica 2, zlat prstan. Dobi se v trgovini.

Društvene vesti.

Deželna zadruga izdelovalcev sodavode naznanja, da se vrši njen redni zadrugi zbor, 6. aprila, ob 9. dop v Ljubljani v restavraciji pri „Rimljanu“, na Rimski c. 4.

Društvo slovenskih drž. uslužbencev kraljevstva SHS ima prihodnjo odborovo sejo 3. aprila, ob pol 8. uri zvečer v mestni posvetovalnici na magistratu. Radi važnih zadev navzočnost vseh g. odbornikov potrebna.

Zadnje vesti.

Rekonstrukcija kabineta.

Belgrad, 1. aprila. (Izv. por.) Tekom današnjega dneva se je končala ministrska kriza v ključu opozicijskega stališča starčevićancev in socialistov. Nov kabinet se je sestavil brez njih. Spremembe so sledeče: Dr. Anton Korošec ostane ministrski podpredsed. prevzame pa tudi ministristvo za prehrano. Član jugoslovanskega kluba Jože Gostinčar je imenovan za ministra za socialno skrb. Za vprašanje agrarne reforme se ustanovi novo ministristvo in je imenovan dr. Franjo Poljak, dosednji ravnatelj hrv. slov. gosp. društva v Zagrebu. Žel. minister Vulović ostane. Dosedanji vojni minister Rašić je odstopil iz zdravstvenih razlogov, na njegovo mesto je imenovan general Hadžić. Minister za poljedelstvo je postal Šefkija Gluhic (dem. klub), minister za gozdarstvo in rudarstvo pa Pavel Marinković, srbski naprednjak.

Narodno predstavništvo.

Belgrad, 2. aprila. (Izv. por.) V današnji seji Narodnega predstavništva je interpeliral dr. Lovrenčič (SLS) radi persekucij slovenskega prebivalstva v Gorici s strani Italijanov, poslanec Bianchini pa o deportaciji jugoslovancev v Italijo in rekviriranju naše trgovske mornarice. Prihodnja seja se vrši v četrtek.

Slovenske umetnice pri regentu Aleksandru.

Belgrad, 1. aprila. (Izv. por.) Nocoj se je vršila svečana soareja pri regentu Aleksandru, na kateri sta sodelovali slov. umetnici gospa Pavla Lovšetova in gdč. Dana Koblarjeva. Soareje se je udeležilo več visokih gostov.

Večer na čast francoski misiji v Mariboru.

LDU Maribor, 1. aprila. Včeraj so priredili mariborski Slovenci na čast francoski misiji pod vodstvom generalštabnega častnika dr. Reverdyja pozdravni večer v hotelu „Meranu“. Med navzočimi so bile zastopane civilne in vojaške oblasti, kakor tudi knezoškof dr. Napotnik. Večer je splošno zelo dobro vspel in zapustil pri vseh vdeležencih ugodne vtise.

Nemško učiteljstvo v Mariboru odpuščeno.

LDU Maribor, 1. aprila. Mariborsko nemško učiteljsko osebje je bilo včeraj odpuščeno iz službe. Šole ostanejo zaprte do nameščenja novih slovenskih učnih moči.

Razkrita tatinska družba v Mariboru.

LDU Maribor, 1. aprila. Včeraj so izsledili tukaj mlado tatinsko družbo, ki je kradla živila iz transportov za mestno aprovizacijo. Tatovi so po večini doma iz Karčvine in stari od 14 do 18 let. Med njimi so bila tudi dekleta.

Zakaj je bil Radić aretiran?

Zagreb, 1. aprila. (Izv. por.) Današnja „Riječ SHS“ prinaša zanimive podatke, kako je prišla jugoslovanska vlada v posest znanega memoranduma, ki ga je izročil St. Radić francoski vladi in je bil vzrok Radićeve aretacije. Radić se je obrnil v posebni spomenici, v kateri je protestiral proti sedanjim ureditvi države SHS, češ, da je v tem svoboda hrvatskega naroda v nevarnosti, do vseh ententnih držav, zlasti do Italije in Francije. Dočim je Italija ta memorandum s slastjo porabila in izrabila in so ga druge države vrgle v koš, je postopala francoska vlada najbolj korektno in je poslala memorandum vladi v Belgrad. Tako je dobila naša vlada nepobiten dokaz za izdajalske Radićeve načrte, nakar je vojaška oblast odredila Radićevo aretacijo.

Hrvatski listi proti mirovni konferenci.

Zagreb, 1. aprila. (Izv. poročilo.) „Riječ SHS“ priobčuje članek „Na mrtni točki“, v katerem ostro napada

šušmarenje na pariški mirovni konferenci. V članku piše med drugim: Danes je jasno vsem, da nima nihče izmed odgovornih državnikov velesil pojma o kompetenci mirovne konference. To, kar se je zdelo vsem kot neka nerazumljiva metoda, se je razkrinkalo sedaj kot pomanjkanje vsake metode. Pričetovali smo se, zakaj ne pokažejo gospodje na mirovni konferenci nobenih rezultatov svojega dela, sedaj pa vidimo, da sploh še niso ničesar dosegli in da mirovna konferenca še ni naredila ničesar.

Darovi.

Naše uredništvo je prejelo:
Za jugoslov. obrambni sklad:
Omizje po koncertu v Mariboru 100 K.
Do sedaj skupno 362 K.
Za Cankarjev spomenik:
Dijaki kranjske gimnazije kot čisti dobiček pri gledališki predstavi „Divji tovec“ 1000 K. — Do sedaj skupno 1352-38 K.
Posnemajte!

Aprovizacija.

a Špeh na rdeče izkaznice B dobe stranke od 1611 do 1930 na Poljanski cesti št. 15. Štev. 1931 do 2400 pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Na osebo se dobi pol kilograma špeha. Kilogram stane 24 kron. Red je tale:

Od št. 1611 do 1930, v sredo, 2. aprila, popoldne od pol 1. do pol 3. št. 1611 do 1690, od pol 3. do pol 4. št. 1691 do 1770, od pol 4. do pol 5. št. 1771 do 1850, od pol 5. do pol 6. št. 1851 do 1930.
Od št. 1931 do 2490, v sredo 2. aprila, dopoldne od 8. do 9. št. 1931 do 2010, od 9. do 10. št. 2011 do 2090, od 10. do 11. št. 2091 do 2170, popoldne od pol 2. do pol 3. št. 2171 do 2250, od pol 3. do pol 4. št. 2251 do 2330, od pol 4. do pol 5. št. 2331 do 2410, od pol 5. do pol 6. 2411 do 2490.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Anton Pesek.
Tiska „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Poslano.

Piscu dopisa iz Hrastnika, ki me imenuje v „Jugoslaviji“ z dne 21. t. m. „prosulega denuncijanta učitelja Wolza“ odgovarjam:

Dokler mi ne dokažete, da sem denunciral le eno osebo in se podpisal le enkrat „Wolz“, ste v mojih očeh nesramen lažnik in obrekovalec, ki mi skuša škodovati in javnosti. Iz varnega zatišja anonimno streljati strupene pušice, ni možko, niti častno; razkrijte vendar svoj obraz in povejte svoje ime, da se pomeniva nadalje pred sodnikom. Eden izmed naju je res denuncijant, pa pošteni Trboveljčani pravijo, da jaz ne, kar bo dokazala tudi preiskava, ki jo pričakujem z mirno vestjo bodisi s strani svoje stanovske organizacije, bodisi od politikane oblasti.

Emil Volc,
učitelj v Trbovljah.

* Uredništvo ne prevzame za „Poslana“ nobene odgovornosti.

Prodaja se:

Pes volčje pasme, 1 1/2 star, dresiran, zanesljiv, osebni varuh in izvrstno dober hišni stražar, se prodaja. Naslov kje pove iz priljubljenosti upravništva našega lista. 125

Proda se lepa plemenska krava ter plemenska telica in več lepih konj. Poizve se v Ljubljani, Poljanska c. 55. 1372-1

Večje kmetско posestvo na Dolenjskem ali prodaja. Vprašanja pod „Kmetско posestvo“ poštno ležeče, Ljubljana. 138 3-1

Proda se nova balančna tehtnica za 10 kg s kompletnimi uteži. Kje, pove upravništvo. 136 3-1

Kupi se:

Pisarniška oprava se kupi. Ponudba na upravo lista.

Pisalnno mizo kupim. Ponudbe na upravništvo.

Službe:

Konceptno moč (event. kandidata začetnika), išče notar dr. Jos. Barle v Kozjem. Prosi pismenih ponudb. 130 3-1

Službo išče kot zastopnik več trdk, 43 let star samec, trgovski poslovodja z večletnim spričevalom, več trgovine raznega blaga ter znan z mnogim trgovcem pod naslov „F. Š. pošten št. 26“ poštroležeče Poljčane. 127

Iščem službo kuharja, najraje v častniški kuhinji. Ponudbe pod šifro „24“. 76

Išče se samostojen predelavec, zmožen prirezovanja gornjih delov črevljev. Ponudbe na Jos. Halužana v Križevcih. 134 2-1

Mlinarski pomočnik oženjen, begunec, išče službe v kakšnem mlinu, ali ga vzame tudi v najem. Ponudbe na podružnice „Jugoslavije“ v Ptuj.

Razno:

Iščem dobro idočo gostilno, večjo restavracijo ali kavarno v najem. Ponudbe pod „Začetnik“. 77

Gospodje se sprejmejo na privatno hrano. Kje, pove upravništvo. 135

Kdor mi more dati kake podatke o vlogah, kateri so v noči od 30. do 31. marca iz stanovanja na Sv. Petra cesti, št. 53. pokradli: 2 suknji (1 črna in 1 rujava), 2 klobuka (črna in plišasti), 1 črne hlače, 2 krili (1 sivo, 1 črna) ter 2 otroški pelerini (1 sivo in 1 zeleno) naj se zglašijo v stanovanju ge. Albine Samec, om. Lavtar, Sv. Petra cesta 53. Za tozadevna pojasnila dam dobro nagrado. 129 2-1

U Ljubljano putujočem s l. občinstvu se preporuča Restavracija u Prešernovej ulici 9.

50.000 kren ali več vzame trgovec na posodo v svrhu oživiljenja svoje industrije, ki je med vojno spala. Privatni izposojevalci naj blagovilo vprašajo pod „Kreditna hipoteka K 50.000“ na I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Erancovo nabrežje št. 5. 3-1

Popravila ur in zlatnine sprejme F. Čuden Sin, Ljubljana, nasproti glavne pošte. 59 1

Dopisovanje in ženitne ponudbe

Sva dve, ker sva zelo pusti, kot sv. Jedert v pratiki, naj nas, kdor ima korajžo, razvedri s korespondenco. Pod „Lumpek“ in „Škrateljček“ in „Koketne oči, poštno ležeče, Ljubljana. 140

Najlepše darilo mladini
Je povest slovenskega dečka iz sedanje vojne

„Dore.“

Knjiga je lepo ilustrirana ter bo v mestu in na deželi vzbudila veliko zanimanje. Cena vezani knjigi je 3-50 K. Dobliva se v knjigarnah in v Zvezni tiskarni v Ljubljani, Marjini trg 8.

Mlekarna, J. Vranešič, Sunja,

priporoča:
čajno maslo . . . 40- K
kuhano maslo . . . 38- „
lptavski sir . . . 12- „
skuta . . . 9- „
ab Sunja. Pri naročilu se prosi vpslati aro. Cene so neobvezne. 823

Modni atelje
M. Šarc
Ljubljana, Kongresni trg št. 4/I.
(Gerberjeva hiša.) 300 10-3
Sprejemne ure: 10-12 in 3-7.

Gospodarska pisarna
Dr. IVAN ČERNE
Ljubljana
Miklošičeva c. 6. (Vis-a-vis hotel Union).

Bančna komisija, posojila, inkaso — trgovske informacije — financiranja; saniranja, trgovske poravnave — promet z nepremičninami in podjetji — uprava premoženj, vterjavanje dolgov — izve- deniška mnenja bilance, cenitve. — Urađuje od 8.—1/2. In oo 3.—5. ure. Telefon 37. Zahtevajte prospekt.

Približno 9000 kg
čiste svinjske masti
in 1000 kg
suhega špeha

se odda ab Zidanmost.
Pojasnila daje
I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod Beseljak & Rožanc, Ljubljana, Frančevo nabrežje 5.

Živo apno, portland-cement, zidno in strešno opeko (vse v celih vagonih)

fini mizarski lim
(od 100 kg višje) ponuja 770 1
Valentin Urbančič, Ljubljana
Bleiweisova cesta 18 (nasproti liceju).

VINO
staro in novo, 860 1

slivovko, rum i. t. d.,
nudim po najnižjih cenah.
Kupujem
suhe gobe, dobre vreče in želod.
M. Rant, Kranj.

Trgovski lokal
obstoječ iz 2 prostorov v sredini mesta ali pa na zelo prometnem kraju
se išče
Ponudbe „lokal“, na 852 3-1
I. Jugoslovanski anončni in informačni zavod
Beseljak & Rožanc, Ljubljana,
Frančevo nabrežje 5.

„Narodna knjižnica“.
Snopič 1 in 2.
Valentina Vodnika
izbrani spisi.

Cena 3 krone.
Natisnila in založila
Zvezna tiskarna v Ljubljani.
Proslavimo spomin Valentina
Vodnika s tem, da ga spoznamo!

Naročite takoj!

Anončna :
ekspedicija
Ljubljana
Kongresni trg 3.

Pojasnila o prodaji vojnih posojil.
Pojasnila radi menjave nežigosanega denarja.

Proda se:
Konverzacijski leksikon spopolnjen do leta 1901, cena K 170.—.
Sukanec na debelo a 400 jardov.
Sedlarski sukanec v špulah.
Kontrabas.
Telefon.
3 velikih ogledal za krojače in brivce.
Koža za čevlje (Bohshalf).
Kupi se:
Ročni voziček.
Velika ameriška pisal. miza.
Pisalni stroj, dobro ohranjen.
Cenjene ponudbe pod naslovnimi šiframi na gornjo ekspedicijo.

Javna dražba

suknenega blaga.

Dne 3. aprila ob 10. uri dopoldne se vrši v skladiščih „Balkana“ na Dunajski cesti, javna dražba raznega blaga (črnega), hlačevine (črne), še-viota (Mode R) in strihtuha.

Prazne vreče in suhe gobe

kupuje vedno in vsaki množini ter plačuje najboljše 843

Firma J. Kušlan
Kranj (Gorenjsko).

Glavno zastopstvo

„Savinjske tovarne barv in lesnih izdelkov“

priporoča cenjenim odjemalcem prvo-vrstne barve, firnis, samokolnice itd.
Naročila sprejema 853
Ivan Ferlež, Celje.

2 bencinmotorja

1 elektromotor

2 lokomobili (Lanz),

17 ozir. 45 HP

pocinjena žična mreža

več 100 kg ovsa

100 kg trčnega medu

1 pisalni stroj

se prodaja
v Kolodvorski ulici številka 31
(gostilna Port Artur).

Pohištvo

Spalne, jedilne in gosposke sobe, kuhinjska oprava, podložki, modroci, otomane, spalnici in dekoracijski divani, postelje, omare, mize in stoli iz mehkega in trdega lesa, železne postelje in umivalniki ter vse vrste lesenega, železnega in tapciranega pohištva v vsakem slogu od proste do najfinejše izvršitve po jako nizkih cenah 854 10-1

pri trdki za pohištvo

KAREL PREIS

Maribor, Stolni trg 6.

Svoboden ogled!

Ceniki zastoj!

VINO.

„BALKAN“

trgovska spedijska in komisijska delniška družba

856 2-1 ima v zalogi

več vagonov prvovrstnega belega vina, močnega

ca. 70% iz okolice Križevca, Mo-slavina, Sv. Ivan Zelina in Kašina po K 7- za liter, pri večjih odjemih popust!

VINO

belo in črno (rdeče), najboljše hrvaške in štajerske provenijence kupuje in prodaja po zmernih cenah na veliko trdka Penić, Müller in dr., Zagreb, Frankopanska ul. številka 12. 866 5-1

Posestvo v bližini Celja

obstoječe iz hiše, gospodarskega poslopja, kozolca, obsejanih njiv, nekaj gozda i. t. d. se z premičninami event. tudi z živino po ceni prodaja. Pojasnila daje: R. P. v Celju, 2-1 Glavni trg 4, I. nadstr. 867

TOVARNA ZAMAŠKOV
JELAČIN & CO
LJUBLJANA

NAJSOLIDNEJŠA in NAJCENEJŠA
POSTREŽBA! ELEKTRIČNI OBRAT.
DIREKTNI UVOZ PROBKOVINE
iz ŠPANIJE in PORTUGALSKE.
ZAHTEVAJTE VZORCE!

Gospodje trgovci!

Velikonočni prazniki niso več daleč. pa bi prosil gg. trgovce, da takoj pošljejo naročila za „Adria“

pecilni prašek in vaniljin sladkor

da zamorem naročila izvršiti pravočasno in vsem udovoljiti. 800 1

Nadalje priporočam:

pravi škrob, čaj, „Adria“-kavo s sladkorjem, testenine itd.

Naročila se izvršujejo takoj in točno!

„Adria“-izdelki

F. ŠIBENIK
Ljubljana, Gosposka ulica 16.

Ne naročajte tujih znamk, ko imate dobro in po ceni blago doma; domači izdelki naj zavzemajo vedno prvo mesto.

Najboljši uspeh imajo oglasi v „Jugoslaviji“, ker je zelo razširjena in jo vsakdo rad čita!

VINO

belo, letnik 1918, 70 močno K 6-50 za liter,
rudeče » 1918, 80 » K 7-60 »
temnorudeče 1917, 9-80 » K 9- »
iz kleti v Šiški odnosno kolodvor Ljubljana. — Trgovina vina Milko Jesih, Ljubljana, Florijanska ulica št. 36. 858 6-1

Čitajte!

Ravnokar je izšla knjižica:

Dr. B. DERČ:

765

Dojenček, njega negovanje in prehrana

Vse matere, ki hočejo vzrediti zdrave in krepke otroke, morajo čitati to knjižico. Pisatelj — zdravnik strokovnjak za otroške bolezni — podaja praktične nasvete, kako je ravnati z dojenčki. Knjižica se naroča pri **Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica št. 6.** Cena K 3.-, s poštnino K 3.30. Denar je poslati naprej, ali pa se pošlje knjižica po povzetju

Naročajte „Kurenta“

ki je edini slovenski in brez dvoma najboljši jugoslovanski satirično-humoristični list. Prinaša humoreske naših najboljših pisateljev ter je bogato opremljen z risbami in karikaturami prvovrstnih slovenskih umetnikov. „Kurent“ izhaja dvakrat na mesec ter stane za celo leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K.

Naroča se v upravnishvu „Kurenta“, v Ljubljani, Marijin trg številka 8.

Čevlji tovarne

Peter Kozina & Ko.

iz najfinejšega ševro, boks in lakovega usnja z usnatimi podplati se dobe po dnevnih cenah.

Trpežni zimski iz fine teletine z gumijastimi podplati po 159 14

K 85- za moške, K 73- za ženske.

Vzalogi Ljubljana Breg.

Vizitke natisne okusno in ceno „Zvezna tiskarna“ — v Ljubljani, Stari trg številka 19. Naročila naročila se izvršujejo točno ter pošljete vizitke po poštnem povzetju.

: Propagandna brošura : za mirovno konferenco!

Dr. Bogumil Vošnjak:

Poglavje o stari slovenski demokraciji

Z epilgom dr. N. Županića. — Iz angleščine preložil ing. V. Zupanc.
V Ljubljani 1919. — Natisnila in založila „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Cena 2 kroni.

Dr. Vošnjak, ki je živel ves čas vojske v inozemstvu, je informiral s tem spisom entento o našem koroškem vprašanju in pokazal, da smo bili Slovenci že od nekdanj demokratski narod, ki si je sam volil svoje kneze. — Brošuro razširjajte med ljudstvo, v vsako slovensko družino, v vsako slovensko hišo. Šole, društva i. dr., ki naroče več izvodov, dobe na vsakih 10 izvodov po 1 izvod brezplačno. Koroška je bila naša že od nekdanj in mora biti tudi v bodoče!

: Propagandna brošura :
za mirovno konferenco!